

Příloha 1

Seznam otázek k rozhovoru-Rodičovství osob s AS

Vyplněním otázek souhlasíte se zpracováním dat do diplomové práce. Údaje budou zpracovány zcela anonymně, nebudou tam tedy zveřejněna jména. Pokud je pro Vás nějaká otázka nepříjemná, nemusíte odpovídat. Předem děkuji.

Věk:

Pohlaví:

Rodinný stav (vyberte): svobodný/á nebo ženatý/vdaná nebo rozvedený/á

Počet dětí:

1. Pocházíte z úplné či neúplné rodiny? (Tedy z rodiny, kde jsou oba rodiče nebo z rodiny, kde jeden z rodičů chybí?)
2. Co pro Vás znamená rodina a rodinný život?
3. Co pro Vás znamená, když se řekne být rodičem?
4. Plánujete nebo chtěli byste mít vlastní rodinu, tedy manžela a děti?
5. Jaká pozitiva a negativa vidíte v rodinném soužití?
6. Máte partnera? Pokud ne, chtěli byste nějakého mít nebo chcete zůstat raději o samotě?
7. Považujete za obtížné hledání partnera, se kterým byste si rozuměli?
8. Jaká pozitiva a negativa vidíte na partnerském soužití?
9. Máte z něčeho obavu v rámci partnerského soužití?

10. Využíváte služby určené pro osoby s poruchou autistického spektra?
Případně jaké?

11. Mají v zařízení, které navštěvujete službu, zaměřenou na poradenství pro osoby s Aspergerovým syndromem, která by se zaměřovala na rodinnou výchovu? (Tedy jak vychovávat děti a jak se o ně starat?)

12. Využili byste tuto službu jako případný budoucí rodič?

13. Využili byste nějakou další službu?

Příloha 2 – Ukázka rozhovoru s okódovaným textem

Věk: 26

Pohlaví: žena

Rodinný stav (vyberte): svobodný/á nebo ženatý/vdaná nebo rozvedený/á

Počet dětí: 0

1. Pocházíte z úplné či neúplné rodiny? (Tedy z rodiny, kde jsou oba rodiče nebo z rodiny, kde jeden z rodičů chybí?)

Moji rodiče od sebe odešli, když mi bylo asi 12 let, takže od té doby z neúplné.

-rozvod rodičů

2. Co pro Vás znamená rodina a rodinný život?

Rodina pro mě znamená držet při sobě, umět si odpouštět, respektovat se, podporovat se, pomáhat si. Vlastně totéž, co by mělo fungovat i mimo rodinu.

-soudržnost rodiny, respekt a podpora

Rodina je pro mě bližší okruh lidí, kteří si jsou nějak příbuzní, mají nějaké své zvyky a drží při sobě. Myslím, že rodinou mohou být i bezdětní partneři.

-blízcí lidé

Rodinný život pro mě znamená být součástí rodiny, sdílet spolu různé zážitky a podílet se aktivně na tom, aby rodina mohla správně fungovat (viz výše zmíněný respekt apod., zážitky, ale i finanční zajištění). -sdílení zážitků, fungující rodina

3. Co pro Vás znamená, když se řekne být rodičem?

Být rodičem pro mě znamená být schopen se uskromnit, obětovat do určité míry svůj čas i koníčky, být trpělivý, snažit se svému dítěti/dětem předat to nejlepší a vychovat je tak, aby z nich byli dobří lidé. -sebezapření, výchova dětí

Být rodičem pro mě také znamená být zodpovědný a být pro dítě zároveň blízkým přítelem. -zodpovědnost, přátelství

4. Plánujete nebo chtěli byste mít vlastní rodinu, tedy manžela a děti?

Manžela určitě ano – v současné době jsem již zasnoubená. -partner

Děti bych mít chtěla, ale neplánuji je. S partnerem se přikláníme spíše k bezdětnému životu, jelikož máme oba strach, že bychom dítěti nedokázali dát vše,

co by potřebovalo – já kvůli Aspergerovému syndromu, partner kvůli dlouhodobě špatnému zdravotnímu stavu. Děti bych moc chtěla, ale vůbec se na ně necítím a nechci, aby zbytečně trpěly. -bezdětný život

5. Jaká pozitiva a negativa vidíte v rodinném soužití?

Jako pozitiva vnímám, že člověk se cítí být součástí nějaké komunity, která je mu velmi blízká a cítí se v ní v bezpečí. Má se o koho opřít, má kolem sebe lidi, kteří mu pomohou, když potřebuje. -bezpečí

S dětmi člověk také zažívá spoustu legrace, stává se součástí jiného světa plného fantazie a zázraků, sdílí svůj vlastní příběh a posílá ho dál k dalším generacím, v ideálním případě je o něj ve stáří postaráno díky dětem a děti také partnery mohou velice sblížit, jelikož představují jejich lásku i je samotné. -zábava, láska

Jako nevýhodu naopak vidím, že lidé v rodině na sobě někdy až moc lpějí jen z principu, že jsou rodina, a až příliš tím mohou být svazováni. -závislost

S dětmi přichází také spousta starostí, ubývá času, energie i prostoru pro samotné partnery, což často vede až k rozvodům. -energetická náročnost

6. Máte partnera? Pokud ne, chtěli byste nějakého mít nebo chcete zůstat raději o samotě?

Ano, mám partnera 9 let. -dlouhodobý vztah

7. Považujete za obtížné hledání partnera, se kterým byste si rozuměli?

Ano. Je těžké najít někoho, s kým si sednete názorově, kdo bude mít stejný pohled na život, bude schopen o vztah pečovat (vyznání lásky, pozornost, naslouchání, komunikace...), a kdo zároveň bude rozumět vašim potřebám, vaší „zvláštnosti“. Nicméně nemyslím si, že hlavním problémem, proč je obtížné najít partnera, je Aspergerův syndrom jako takový. Sama jsem si partnera našla a strávila s ním mnoho let ještě před tím, než jsem vůbec zjistila, že mám Aspergerův syndrom, a nikdy jsme přitom neměli žádný zásadnější problém. -náročné hledání partnera

Myslím si, že tolerance, respekt, úcta a schopnost naslouchat je klíčová pro každý vztah, a zároveň jde o vlastnosti, které obecně spousta lidí postrádá. -vzájemný respekt

8. Jaká pozitiva a negativa vidíte na partnerském soužití?

Jako pozitiva vnímám to, že člověk není sám, má se o koho opřít, s kým sdílet své starosti i radosti, má někoho, kdo ho obejmě, a vedle koho se může cítit jako ten nejúžasnější na světě. -vzájemné sdílení

Ani mateřská láska nám nemůže nahradit vzájemnou blízkost dvou lidí, kteří se milují. Kromě toho rodiče nám bohužel dřív nebo později zemřou, a tak je dobré mít vedle sebe někoho, kdo nám může poskytnout tu bezpečnou náruč i po jejich smrti. -láska, bezpečí

Jako negativa vnímám to, že člověk se musí do určité míry přizpůsobovat, hledat kompromisy, a ne vždy může být po jeho. Je zkrátka potřeba brát ohled i na druhého a respektovat i jeho potřeby a přání. -vzájemný respekt, přizpůsobování

9. Máte z něčeho obavu v rámci partnerského soužití?

Největší obavu mám, že o svého partnera přijdu, nebo že pro něj nebudu ta nejlepší. -strach ze ztráty partnera

10. Využíváte služby určené pro osoby s poruchou autistického spektra? Případně jaké?

Ne, nevyužívám. -nevyužívá služby

11. Mají v zařízení, které navštěvujete službu zaměřenou na poradenství pro osoby s Aspergerovým syndromem, která by se zaměřovala na rodinnou výchovu? (Tedy jak vychovávat děti a jak se o ně starat?)

Zařízení, kde jsem prošla diagnostikou nabízí různé terapie, jak se začlenit do společnosti či jak navazovat a udržovat vztahy. Co se týče výchovy dětí, nabízejí jen služby rodičům dětí s PAS, nikoliv však (budoucím) rodičům, kteří sami mají PAS. -neví o službě věnující se výchově dětí

12. Využili byste tuto službu jako případný budoucí rodič?

Nejsem si jistá, asi by záleželo celkově na pojetí takové služby, na přístupu, ale určitě bych nad tím minimálně uvažovala. -zvažování

13. Využili byste nějakou další službu?

Je to možné, ale žádná mě momentálně nenapadá. -nepotřebuje další služby